10/01/2021

Η Θεολογική Σχολή αναδεικνύει την συμβολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας

/ Επικαιρότητα

Το έτος 2021 έχει χαρακτηριστεί ως ορόσημο για τον απανταχού Ελληνισμό καθώς συμπληρώνονται 200 χρόνια από την Εθνική Παλιγγενεσία του 1821. Παρά το γεγονός ότι βρισκόμαστε ακόμα κάτω από την απειλή του κορωνοϊού, οι εορταστικές εκδηλώσεις και οι δραστηριότητες για το μεγάλο αυτό γεγονός είναι πλούσιες.

Του Νικόλαου Ζαΐμη

Στους εορτασμούς αυτούς συμμετέχει και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Μέσα από συνέδρια, εκδηλώσεις, εκθέσεις, καλλιτεχνικά δρώμενα, το αρχαιότερο Πανεπιστήμιο της χώρας θέλει να τιμήσει την

Επανάσταση του 1821. Στο πρόγραμμα αυτό θα συμμετέχει και η Θεολογική Σχολή Αθηνών αναδεικνύοντας σε επιστημονικό επίπεδο τον καθοριστικό ρόλο της Ορθοδόξου Εκκλησίας στην διαφύλαξη της εθνικής ταυτότητας και την συμβολή της στην έκβαση του Αγώνα.

«Απαραίτητη η κατανόηση της ιστορικής μας διαδρομής»

Για το σκοπό αυτό **το ΕΚΠΑ** έχει συστήσει μια Επιτροπής εορτασμού διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821, τις δράσεις της οποία παρουσίασε την Παρασκευή 8 Ιανουαρίου ο **Πρύτανης κ. Αθανάσιος Μελέτιος Δημόπουλος.** Η απόφαση αυτή δεν συνδέεται μόνο με τη δεσπόζουσα θέση του Πανεπιστημίου στον πνευματικό και πολιτιστικό χάρτη της χώρας. Συνδέεται και με τη συνολική ιστορία του Ιδρύματος και την προσφορά του καθώς, η ίδρυση πανεπιστημίου αποτέλεσε ένα **από τα όνειρα των επαναστατών που πραγματοποιήθηκε το 1837.** Από την ίδρυσή του μέχρι και σήμερα το Πανεπιστήμιο λειτούργησε ως θεματοφύλακας της μνήμης της Επανάστασης μέσα από τη δημόσια παρουσία του (ανδριάντες, εορτασμός επετείων, ποιητικοί διαγωνισμοί, κ.ά).

Ο Πρύτανης του ΕΚΠΑ Αθανάσιος – Μελέτιος Δημόπουλος

«Η πανδημία και η δύσκολη συγκυρία που ζει η ελληνική κοινωνία μετέβαλε σημαντικά το αρχικό πρόγραμμα των εκδηλώσεων. Παράλληλα, όμως, μας επέτρεψε να σταθούμε στις πιο ουσιαστικές πλευρές του εορτασμού, να επικεντρωθούμε στην προσπάθεια για την περαιτέρω μελέτη της Ελληνικής Επανάστασης, αυτού του μείζονος γεγονότος για την εθνική και παγκόσμια Ιστορία», **τόνισε ο κ. Δημόπουλος συμπληρώνοντας πως** *«τα προγράμματα αυτά στοχεύουν στην παραγωγή γνώσης, καθώς και στην ενίσχυση νέων επιστημόνων στις μελέτες τους για τον Αγώνα. Η δημιουργία επιστημονικού και*

ερευνητικού δυναμικού για τη μελέτη της Ελληνικής Επανάστασης αποτελεί απαραίτητο όρο όχι μόνο για τη συνέχιση της μελέτης της αλλά και την κατανόηση της ίδιας της ιστορικής μας διαδρομής».

Η πρωτοβουλία της Θεολογικής Σχολής

Από τις δράσεις αυτές δεν θα μπορούσε να απουσιάζει η Θεολογική Σχολή Αθηνών. Μια από τις πρώτες Σχολές που ιδρύθηκαν στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Η συμβολή της Σχολής έχει βασικό στόχο την ανάδειξη και την παρουσίαση του καθοριστικού ρόλου που διαδραμάτισε η Ορθόδοξη Εκκλησία κατά την διάρκεια του αγώνα. Ένας ρόλος ο οποίος συναντάται από τα παιδία των μαχών, τα μοναστήρια που αποτέλεσαν πνευματικό καταφύγιο για το γένος, μέχρι και τα επαναστατικά κείμενα και τα πρώτα συντάγματα της χώρας. Δυστυχώς, στην Επιτροπή του ΕΚΠΑ δεν υπάρχει κάποιο μέλος από την Θεολογική Σχολή, παρά το γεγονός πως διαθέτει διακεκριμένους καθηγητές στο γνωστικό αντικείμενο της Ιστορίας. Ωστόσο, παρά το γεγονός πως δεν υπήρχε κάποια αρχική πρόταση από την πλευρά της Επιτροπής **για το ρόλο της Εκκλησίας στην Επανάσταση,** με πρωτοβουλία του Κοσμήτορα, Αναπληρωτή Καθηγητή **Χρήστου Καραγιάννη,** η Θεολογική Σχολή κατέθεσε την δική της πρόταση. Έτσι, το τελευταίο τρίμηνο του 2021, θα διοργανώσει διεθνές συνέδριο, με θέμα: ***«Υμείς γαρ επ' ελευθερία εκλήθητε (Γαλ. 5, 13)» 1821-2021 . Η συμβολή της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας στη διατήρηση της ταυτότητας του Γένους, κατά τη μακρά περίοδο της Τουρκοκρατίας και κατά την Επανάσταση του 1821».***

Φωτίζοντας τον καθοριστικό ρόλο της Εκκλησίας σε πτυχές του Αγώνα

Το ope.gr παρουσιάζει σήμερα τις έξι θεματικές ενότητες γύρω από τις οποίες θα κινηθούν οι εισηγητές που θα λάβουν μέρος στο συνέδριο.

Αρχικά θα παρουσιαστούν **οι θεολογικές προϋποθέσεις της Επανάστασης,** ενώ στη συνέχεια θα αναπτυχθεί το ζήτημα **των Νεομαρτύρων.** Κάθε γωνιά της Ελλάδας ανέδειξε Νεομάρτυρες κατά τα δύσκολα χρόνια της σκλαβιάς. Αυτοί αποτέλεσαν τα έμψυχα λυχνάρια του υπόδουλου γένους με τον κατεξοχήν υμνητή τους Άγιος Νικόδημο τον Αγιορείτη να γράφει γι' αυτούς: *«Κατ' ἀλήθειαν τοῦτο εἶναι ἕνα θαῦμα παρόμοιον ὡσάν νά βλέπῃ τινάς μέσα εἰς την καρδίαν τοῦ χειμῶνος ἐαρινά ἄνθη καί τριαντάφυλλα, μέσα εἰς την βαθυτάτην νύκτα, ἡμέραν καί ἥλιον, μέσα εἰς τό ψηλαφητό σκότος, φῶτα λαμπρότατα, ἐν καιρῷ τῆς αἰχμαλωσίας, νά βλέπῃ ἐλευθερίαν, καί ἐν τῷ καιρῷ τῆς τωρινῆς ἀσθενείας, ὑπερφυσικήν δύναμιν... οὗτος ὁ δάκτυλος εἶναι τοῦ Θεοῦ, αὕτη ἡ δύναμις εἶναι τοῦ Θεού».*

Από τις θεματικές ενότητες δεν θα μπορούσε να απουσιάζει **η συμμετοχή του κλήρου στον Αγώνα.** Τα γεγονότα μιλούν από μόνα τους. Δύο Οικουμενικοί

Πατριάρχες (Γρηγόριος Ε’ και Κύριλλος Στ’) βρίσκουν μαρτυρικό θάνατο. Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός υψώνει το Λάβαρο της Επανάστασης στην Αγία Λαύρα και στην Πάτρα. Επίσκοποι και ιερείς πέφτουν στα παιδία των μαχών, όπως ο Σαλώνων Ησαΐας, ο Ρωγών Ιωσήφ, ο Παπαφλέσσας, ο Αθανάσιος Διάκος. Άλλοι διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη του αγώνα, όπως ο Βρεσθένης Θεοδώρητος και ο Ανδρούσης Ιωσήφ.

Η ψυχική ιδιοτυπία της ιστορίας του Έθνους, η οποία εστιάζεται στην καταγραφή της ομολογούμενης ψυχικής πηγής δυνάμεως που είναι η Ορθόδοξη Πίστη και καταγράφεται με σαφήνεια τόσο σε επίσημα επαναστατικά κείμενα όσο και σε προσωπικές μαρτυρίες των αγωνιστών, δεν έχει λάβει την προβολή που θα της αναλογούσε. Η τέταρτη θεματική ενότητα με τίτλο “**Το «θρησκεύειν» των Αγωνιστών”** θα ρίξει φως και σε αυτή την ενότητα.

Ενδιαφέρουσες αναμένεται να είναι και οι εισηγήσεις για το ζήτημα **της συμβολής της Εκκλησίας στη διαμόρφωση της ταυτότητας του Ελληνικού Κράτους.** Τέλος, ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει και στο πως **η τέχνη αποτύπωσε τα γεγονότα της Εθνικής Παλιγγενεσίας.**

Τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής

Η Επιστημονική Επιτροπή του Διεθνούς Συνεδρίου απαρτίζεται από διακεκριμένους επιστήμονες που έχουν ασχοληθεί στην ερευνητική τους πορεία με τα ζητήματα αυτά. Συγκεκριμένα τους:

Εμμανουήλ Καραγεωργούδη, Καθηγητή

Ελένη Γιαννακοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Μαρίνα Κολοβοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Ιωάννη Παναγιωτόπουλο, Αναπληρωτή Καθηγητή

Δέσποινα Μιχάλαγα, Επίκουρη Καθηγήτρια